

Abstrakt

Diplomová práce „Návrat baroka v hispanoamerickém románu 20. století – Asturias, Carpentier, Roa Bastos“ interpretuje barokní motivy a principy v moderním hispanoamerickém románu 20. století. Snaží se rovněž vyložit, jak se tyto prvky oproti historickému baroku mění, přetváří, popřípadě jakou jinou funkci získávají.

Východiskem práce byla snaha přehodnotit a kriticky nahlédnout literární teorie, které návrat baroka v Hispánské Americe popisují, protože jejich přístup je často zobecňující a reduktivní. V interpretaci jsme postupovali obdobným způsobem jako Josef Vojvodík ve své publikaci *Povrch, skrytost a ambivalence* v případě vztahu baroka, manýrismu a avantgardy.

Na začátku práce jsme charakterizovali americké baroko jako takové a snažili jsme se zachytit jeho odlišnosti od baroka evropského. Dále jsme se věnovali esejistice Aleja Carpentiera a pojednali jsme vztah (neo)baroka a zázračného reálna. Alejo Carpentier mylně přisuzuje kontinentu to, co si do něj svou vlastní optikou dosazuje, aniž by si ale byl vědom, že i samotný tento přístup lze označit za barokní.

V interpretační části jsme ve vybraných románech (*Ztracených krocích* Aleja Carpentiera, *Panu presidentovi* Miguela Ángela Asturiase a *Já nejvyšším* Augusta Roy Bastose) na jazykové, tematické a motivické úrovni interpretovali barokní prvky. Předně jsme se věnovali stránce motivické. Mezi opakující motivy patřila smrt, rozpad, divadelnost a odsutečnění světa, iluze, zrcadlení, snění, fragment, labyrint, sebereference díla, dvojlomnost zobrazovaného světa atd.

Cílem práce bylo ukázat, že vliv baroka na hispanoamerický román 20. století je prokazatelný nejen na úrovni jazykové, na kterou bývá často omezován, ale i na úrovni motivické a v celkovém vyznění románu. Práce ukazuje, že barokní prvky tvoří neoddělitelnou část třech interpretovaných románů a že barokní vliv je hlubší a komplexnější jev, než aby se dal zobecnit do několika principů, k čemuž často dochází. Interpretaci barokních motivů, témat a prvků považujeme za plodnou cestu při snaze o pochopení a výklad hispanoamerické prózy 20. století. V širším náhledu nám totiž ukáže, že mnohé prvky, jež přisuzujeme pouze hispanoamerické literatuře (jako je například magický realismus, zázračné reálno) mají mnohem starší kořeny a sdílí společné postupy s jinými literaturami.